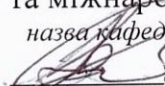

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Спеціальність 281 «Публічне управління та адміністрування»

Допускається до захисту
Зав. кафедри публічного управління,
адміністрування
та міжнародної економіки
назва кафедри
 д.е.н., професор Сокольська
Т.В.
підпис, вчене звання, прізвище, ініціали
«*ОМ*» *Мстонець* 2022 року

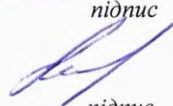
КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА МАГІСТРА

АНАЛІЗ МЕХАНІЗМІВ АНТИКРИЗОВОГО ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТЕРИТОРІЯМИ

Виконав Ореховський Олександр Петрович
прізвище, ім'я, по батькові,

підпис

Керівник д.е.н., проф Паска І.М.
вчене звання, прізвище, ініціали

підпис

Рецензент к.е.н., доцент Хомовий С.М.
вчене звання, прізвище, ініціали

підпис

Я, **Ореховський Олександр Петрович**, засвідчую, що кваліфікаційну роботу виконано з дотриманням принципів академічної доброчесності.

Біла Церква – 2022

АНОТАЦІЯ

Ореховський Олександр Петрович. Аналіз механізмів антикризового публічного управління територіями

Магістерську кваліфікаційну роботу *присвячено*: дослідженню змісту понять та основних засад застосування механізмів публічного управління в умовах кризи, катастроф та надзвичайних ситуацій; визначенню вектора розвитку системи забезпечення реалізації антикризового публічного управління територіями; проведенню моніторингу складових оцінки результативності антикризового управління на рівні регіонів України; проведенню моніторингу складових оцінки результативності антикризового управління на регіональному рівні (на прикладі Закарпатської області); здійсненню порівняльного аналізу інтегральних показників оцінки результативності антикризового управління; здійсненню прогнозування тенденцій розвитку економіки та соціальної сфери Закарпатської області з позиції існуючої системи антикризового управління; розробці пропозиції щодо удосконалити напрямків підвищення результативності реалізації механізмів антикризового публічного управління на регіональному рівні.

Об'єктом дослідження є антикризове публічне управління на прикладі Закарпатської області.

Предметом дослідження є удосконалення механізмів антикризового публічного управління територіями.

Методологічною основою магістерської роботи є: метод аналізу та моніторингу, порівняльний аналіз, метод економіко-математичного моделювання та аналітичного прогнозування.

Інформаційно-аналітичну базу склали нормативно-правові акти, методично-інструктивний матеріал, дані Кабінету Міністрів України, Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, Державної служби статистики України, Головного управління статистики у Закарпатській області.

Структура кваліфікаційної роботи магістра та її обсяг. Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків та списку використаних джерел. Загальний обсяг роботи складає 86 сторінок. У роботі міститься 8 рисунків, 12 таблиць. Список використаних джерел налічує 76 найменувань.

Ключові слова: публічне управління, криза, території, антикризове управління.

ANNOTATION

Orekhovsky Oleksandr Petrovych. Analysis of the mechanisms of anti-crisis public management of territories

The master's qualification work is devoted to: researching the content of concepts and basic principles of applying public management mechanisms in crisis, disaster and emergency situations; determining the vector of development of the system of ensuring the implementation of anti-crisis public management of territories; conducting monitoring of the components of the evaluation of the effectiveness of anti-crisis management at the level of the regions of Ukraine; conducting monitoring of the components of the evaluation of the effectiveness of anti-crisis management at the regional level (on the example of the Transcarpathian region); carrying out a comparative analysis of integral indicators for assessing the effectiveness of anti-crisis management; forecasting trends in the development of the economy and social sphere of the Transcarpathian region from the standpoint of the existing anti-crisis management system; development of a proposal to improve directions for increasing the effectiveness of the implementation of anti-crisis public management mechanisms at the regional level.

The object of the research is anti-crisis public administration on the example of Zakarpattia Oblast.

The subject of the study is the improvement of mechanisms of anti-crisis public management of territories.

The methodological basis of the master's work is: the method of analysis and monitoring, comparative analysis, the method of economic-mathematical modeling and analytical forecasting.

The informational and analytical base was made up of regulatory and legal acts, methodological and instructional material, data of the Cabinet of Ministers of Ukraine, the Ministry of Economic Development and Trade of Ukraine, the Ministry of Regional Development, Construction and Housing and Communal Services of Ukraine, the State Statistics Service of Ukraine, the Main Department of Statistics in Zakarpattia Oblast .

The structure of the master's qualification work and its scope. The work consists of an introduction, three chapters, conclusions and a list of used sources. The total volume of work is 86 pages. The work contains 8 figures, 12 tables. The list of used sources includes 76 items.

Key words: public administration, crisis, territories, anti-crisis management.

ЗМІСТ

ВСТУП	6
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ МЕХАНІЗМІВ АНТИКРИЗОВОГО ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТЕРИТОРІЯМИ	9
1.1. Теоретичні основи застосування механізмів публічного управління в умовах кризи, катастроф та надзвичайних ситуацій	9
1.2. Особливості реалізації механізмів антикризового публічного управління територіями в світі	17
РОЗДІЛ 2. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНО- ЕКОНОМІЧНИМ РОЗВИТКОМ РЕГІОНУ	22
2.1. Моніторинг результативності антикризового управління на рівні регіонів України	22
2.2. Оцінка ефективності механізмів антикризового публічного управління Закарпатської області	41
РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМІВ АНТИКРИЗОВОГО ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТЕРИТОРІЯМИ	52
3.1. Напрями підвищення результативності реалізації механізмів антикризового публічного управління на регіональному рівні	52
3.2. Статистичне моделювання тенденцій розвитку та ефективності антикризового управління у Закарпатській області	65
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ	77
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	80

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Архипенко І.М. Стратегічне управління розвитком об'єднаних територіальних громад. Публічне адміністрування: теорія та практика. 2019. Вип. 2. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/pandr_2019_2_21 (дата звернення: 12.05.2022).
2. Анпілогов О. В. Загальна характеристика органів виконавчої влади як юридичних осіб публічного права у відносинах щодо територіальної й галузевої організації управління регіоном. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія : Юридичні науки. 2016. Вип. 4(1). С. 103-106.
3. Бабкін Д. О., Нікітіна О. А. Антикризове управління трудовими ресурсами. Проблеми і перспективи розвитку підприємництва. 2014. № 1. С. 18-21.
4. Бобровська О. Механізм системного управління процесами розвитку територій регіонів: концептуалізація конструювання і побудови. Державне управління та місцеве самоврядування. 2017. Вип. 2. С. 48-55.
5. Богомолова К. С., Подольська О. В., Краля В. Г. Публічне адміністрування та процес прийняття управлінських рішень. Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка. 2017. Вип. 188. С. 66-73.
6. Бодров В. Г., Матвейчук Л. О. Інформаційна економіка і публічне управління: теоретико-прикладні аспекти. Публічне управління та митне адміністрування. 2016. № 2. С. 7–16.
7. Бойко О. В., Воронкова В. Г. Концептуальна парадигма публічного управління та адміністрування: теоретико-методологічні засади. Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії. 2017.

Вип. 70. С. 151-163.

8. Боклаг В. А. Державне управління земельними ресурсами адміністративно-територіальних одиниць на основі схем землеустрою. Право та державне управління. 2014. № 4. С. 98-101.
9. Васильєва Н. В. Антикризове управління територіальним розвитком. Державне управління: удосконалення та розвиток. 2010. № 2. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Duur_2010_2_5
10. Гавриленко Т. В., Прядун Є. А. Антикризове управління як інструмент запобігання кризи. International scientific journal. 2015. № 8. С. 148-150.
11. Гаврилюк О. Органи публічного управління у сфері поводження з побутовими відходами. Підприємництво, господарство і право. 2017. № 2. С. 126-130.
12. Гайдученко С. О. Методичні особливості формування та розвитку організаційної культури публічного управління. Теорія та практика державного управління. 2016. Вип. 2. С. 33-37.
13. Галай А. Концепція рівноправності недержавних організацій з державними інститутами у публічному управлінні: питання теорії. Актуальні проблеми правознавства. 2016. Вип. 2. С. 41-45.
14. Галяс Н. Японський досвід управління знаннями в системі місцевих органів публічного управління. Державне управління та місцеве самоврядування. 2017. Вип. 4. С. 174-182.
15. Гасанов С.С., Кудряшов В. П., Балакін Р. Л. Досвід ЄС з антикризового управління державними фінансами та його використання в Україні. Фінанси України. 2014. № 7. С. 17-30.
16. Горошкова Л. А., Волков В. П., Коваленко Г. В. Оцінка стабільності системи управління територіями в Україні. Вісник Приазовського державного технічного університету. Серія : Економічні науки. 2017.

Вип. 33. С. 357-365.

17. Домніна І. І. Аналіз сучасних підходів до визначення терміна «антикризове управління». Бізнес Інформ. 2014. № 12. С. 25-29.
18. Дороніна Н. В. Системний підхід до формування антикризової стратегії в державному управлінні. Державне будівництво. 2007. № 2. С. 76-85.
19. Драган І. О. Світові моделі публічного управління на місцевому рівні. Вісник Східноєвропейського університету економіки і менеджменту. Серія : Економіка і менеджмент. 2016. № 2. С. 81-88.
20. Дубич К. В. Участь громадських організацій в публічному управлінні системою соціальних послуг. Державно-управлінські студії. 2017. № 2. С. 25-33.
21. Дунаєв І. В. Модернізаційний транзит публічно-управлінських відносин від централізованого до децентралізованого розвитку регіонів. Теорія та практика державного управління. 2016. Вип. 3. С. 178-185.
22. Дяченко С. А. Формування фінансових ресурсів місцевих громад у контексті розбудови ефективної системи публічного управління в Україні. Збірник наукових праць Національної академії державного управління при Президентіві України. 2017. Вип. 2. С. 168-183.
23. Єльчанінов Д. Б. Системологічні основи антикризового державного управління. Теорія та практика державного управління. 2010. Вип. 2. С. 30-39.
24. Желюк Т. Регіональний розвиток: нові підходи до антикризового управління. Вісник Тернопільського національного економічного університету. 2017. Вип. 2. С. 19-36.
25. Жиленко С. М. Управління державним боргом як складова системи антикризового регулювання економіки. Часопис економічних реформ. 2014. № 2. С. 39-45.

26. Закон України «Про адміністративні послуги» від 06.09.2012 № 5203-VI.
URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/5203-17> (дата звернення: 12.05.2022).
27. Закон України «Про державно-приватне партнерство» від 10.06.2018 № 2404-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2404-17> (дата звернення: 12.05.2022).
28. Закон України «Про загальні засади створення і функціонування спеціальних (вільних) економічних зон» від 17.02.2006 № 2673-XII.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2673-12> (дата звернення: 17.05.2022).
29. Закон України «Про засади державної регіональної політики» від 05.02.2015 № 156-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/156-19> (дата звернення: 17.05.2022).
30. Закон України «Про індустриальні парки» від 20.12.2015 № 5018-VI.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5018-17> (дата звернення: 12.05.2022).
31. Ільницький М. П. Адміністративно-правові засади електронного урядування у сфері публічного управління в Україні. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Право. 2016. Вип. 40(2). С. 22-28.
32. Іртищева І., Мінакова С. Обґрунтування концепції стратегічної програми в антикризовому управлінні. Економіст. 2014. № 11. С. 38-40.
33. Кіреєва О. Б., Хміль Т. В., Голубчик Г. Д. Пріоритети публічного управління у сфері соціального і гуманітарного розвитку. Публічне адміністрування: теорія та практика. 2017. Вип. 2. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Patp_2017_2_5 (дата звернення: 3.06.2022).
34. Клімова С. Види нормативних актів управління у сфері публічних

- фінансів. Підприємництво, господарство і право. 2016. № 11. С. 126-130.
- 35.Клімова С. М. Адміністрування як правова форма управління у сфері публічних фінансів. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія : Юридичні науки. 2016. Вип. 5(2). С. 52-55.
- 36.Котуков О. А. Обмеження публічного управління в умовах глобалізації. Теорія та практика державного управління. 2016. Вип. 4. С. 35-41.
- 37.Кухарева Г. П. Впровадження світової теорії та практики при реформуванні публічного управління України. Інвестиції: практика та досвід. 2018. № 10. С. 106-111.
- 38.Кухарева Г. Розвиток публічного управління Франції: досвід для України. Державне управління та місцеве самоврядування. 2017. Вип. 4. С. 13-20.
- 39.Кучінка Т. В. Оцінка результативності антикризового управління соціально-економічним розвитком регіону на прикладі Закарпатської області / Т. В. Кучінка// Електронне наукове фахове видання Мукачівського державного університету Серія «Економіка та суспільство» – 2017. – №13. – Режим доступу: <http://www.economyandsociety.in.ua>.
- 40.Кушнір М. О. Інституційно-правове забезпечення як поняття у вітчизняній науці "публічне управління та адміністрування". Менеджер. 2017. № 1. С. 28-34.
- 41.Лазур Я. В. Правове забезпечення прав і свобод громадян у сфері публічного управління: історико-правовий аналіз. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Право. 2014. Вип. 29(2.3). С. 21-25.
- 42.Левченко С. О. Закордонний досвід впровадження нових моделей публічного управління. Актуальні проблеми державного управління.

2017. № 2. С. 196-204.

43. Лєгєзє Ю. Адмінїстративно-правовї методї публїчного управлїння у сферї вїкорїстання природних ресурсїв. Пїдпрїємництво, господарство і право. 2017. № 5. С. 111-114.
44. Лїсенок О. В. Державне антикризове управлїння дїяльнїстю банків. Формування ринкових вїдносин в Українї. 2014. № 4. С. 84-87.
45. Луган О. І. Аналїз теоретичних аспектів антикризового управлїння. Науковий вїсник Чернївецького унїверситету. Економїка. 2012. Вип. 592. С. 69-73.
46. Мазур О. Адмінїстративний процес в органах публїчного управлїння: сутнїсть і змїст поняття. Державне управлїння та мїсцеве самоврядування. 2017. Вип. 4. С. 28-35.
47. Малїй І. Й. Генеза публїчного управлїння і адмінїстрування в Українї. Інвестиції: практика та досвїд. 2017. № 24. С. 17-21.
48. Методичнї рекомендації щодо розрахунку рївня економїчної без пеки Українї : Наказ Мїнїстерства економїчного розвитку і торгївлї Українї № 1277 вїд 29.10.2013 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http:// http://cct.com.ua/2013/29.10.2013_1277.htm](http://cct.com.ua/2013/29.10.2013_1277.htm).
49. Нусїнов В. Я., Шура Н. О., Буркова Л. А. Комплексний пїдхїд до оцїнки ефектївностї дїяльностї пїдпрїємств у системї публїчного управлїння. Ефектївна економїка. 2016. № 6.
50. Образцова В. В. Аналїз свїтових теоретичних пїдходїв до врегулювання конфлїктїв у публїчно-управлїнських вїдносїнах. Інвестиції: практика та досвїд. 2017. № 24. С. 143-146.
51. Обушна Н. І. Мїжнароднї стандарти INTOSAI як їнструмент пїдвищення ефектївностї аудиту в системї публїчного управлїння. Ефектївнїсть державного управлїння. 2017. Вип. 2. С. 229-240.

- 52.Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
- 53.Офіційний сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.me.gov.ua/>
- 54.Офіційний сайт Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України. URL: <http://www.minregion.gov.ua> (дата звернення: 9.06.2022).
- 55.Офіційний сайт Міністерства фінансів України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://minfin.gov.ua/>
- 56.Офіційний сайт Національного банку України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua/>
- 57.Офіційний сайт Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг (НАЦКОМФІНПОСЛУГ) [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.nfp.gov.ua/>
- 58.Павлюк Н. В. Децентралізація влади як основа удосконалення організаційно-правового механізму публічного управління. Ефективність державного управління. 2016. Вип. 4. С. 183-190.
- 59.Павлюк Н. В. Формування нормативно-правової основи публічного управління в контексті децентралізації влади в Україні. Актуальні проблеми державного управління. 2017. № 1. С. 88-95.
- 60.Панасюк Р. Вдосконалення управління процесами об'єднання територіальних громад. Актуальні проблеми державного управління. 2017. Вип. 4. С. 117-122.
- 61.Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Державної цільової програми відновлення та розбудови миру в східних регіонах України» від 13 грудня 2017 р. № 1071. URL:

<https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/pro-zatverdzhennya-derzhavnoyi-cilov>
(дата звернення: 16.06.2022).

62. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження плану заходів на 2018-2020 роки з реалізації Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року» від 12 вересня 2018 р. № 733. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/733-2018-%D0%BF> (дата звернення: 16.06.2022).
63. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження типового положення про агенцію регіонального розвитку» від 11.02.2016 № 258. URL: <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/248941325> (дата звернення: 21.06.2022).
64. Пристайко В. В. Поняття та принципи антикризового управління: загальна характеристика. Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія : Державне управління. 2017. Т. 28, № 2. С. 16-19.
65. Приходченко Л. Л. Система публічного управління України: механізми горизонтальної взаємодії. Державне управління: теорія та практика. 2016. № 2. С. 5-14.
66. Приходченко Т. А. Антикризове управління регіональним розвитком України . Стратегія економічного розвитку України. 2016. № 39. С. 118-126.
67. Рубаха М. В. Теоретичні аспекти антикризового управління економічною системою. Бізнес Інформ. 2017. № 9. С. 256-261.
68. Рудик О. Р. Проблеми адаптації антикризового управління до середовища діяльності суб'єктів господарювання в економіці України. Науковий вісник НЛТУ України. 2012. Вип. 22.14. С. 308-315.
69. Рябець К. А. Політико-правове формування теорії публічного

управління у водному господарстві України. Збірник наукових праць Національної академії державного управління при Президентові України. 2018. Вип. 1. С. 202-220.

70. Ярова І. В., Шаров Ю. П. Модель механізму антикризового управління в адміністративно-територіальному утворенні. Аспекти публічного управління. 2014. № 8. С. 76-83.
71. Ярова І. Напрями та інструменти забезпечення антикризової спрямованості стратегічного управління територією. Державне управління та місцеве самоврядування. 2014. Вип. 3. С. 284-294.
72. Ярошенко І. В., Семигуліна І. Б. Трансформація системи публічного управління в Україні: моніторинг і аналіз реалізації реформи децентралізації влади. Бізнес Інформ. 2016. № 11. С. 98-104.
73. Ярошенко І. В., Семигуліна І. Б. Динаміка реформування системи публічного управління в Україні: моніторинг і аналіз реалізації реформи децентралізації влади. Бізнес Інформ. 2017. № 11. С. 132-138.
74. Andriushchenko K., Datsii O., Aleinikova O., Abdulla A. M., Ali A. M. (2019). Improvement of the water resources management system at the territorial level. *Problems and Perspectives in Management*, 17(3), 421-437. doi:10.21511/ppm.17(3).2019.34.
75. Datsii O., Alhemeiri M.A. Clustering as a Strategic Tool of Anticrisis Public Management of Territories. *International Journal of New Economics, Public Administration and Law*, № 2 (4), Swinoujście, Polska, Varna, Bulgaria, 2019. P. 97-107.
76. World economic outlook. Міжнародний валютний фонд (Електронний ресурс). – Режим доступу: <http://www.imf.org/external/ns/cs.aspx?id=29>.